

## **ИЗВЈЕШТАЈ**

### **о проведеној активности "Безбједна возња у зимским условима 2016"**

У периоду од **01.11. – 25.11.2016.** године Ауто – мото савез РС заједно са ауто мото друштвима, и у сарадњи са Министарством саобраћаја и веза, Агенцијом за безбједност саобраћаја, Министарством унутрашњих послова Републике Српске, као и са Нестро групом реализовао је традиционалну активност превентивне контроле исправности уређаја на моторним возилима и њихове припремљености за возњу у зимским условима. Активност носи назив **„БЕЗБЈЕДНА ВОЖЊА У ЗИМСКИМ УСЛОВИМА“.**

Циљ ове активности је повећање укупног степена безбједности у саобраћају и смањење броја саобраћајних незгода које настају због неправилне припреме моторних возила за зимске услове возње и начина возње у зимским условима.

Активност се обављала на одређеним локацијама (пунктовима) која су формирала АМД у сарадњи са припадницима саобраћајне полиције (МУП РС) на подручју Републике Српске.

У току трајања активности на возилима је вршена контрола: **расхладне течности, квалитета вискозитета кочионе течности, дубине газећег слоја пнеуматика, свјетлосно сигналних уређаја, уређаја за брисање вјетробрана, те контрола опреме и прибора коју треба да посједују возачи на основу правилника. Поред наведених уређаја контролисана је и исправност плинских инсталација на возилима која се погоне на плин помоћу посебног уређаја који детектује цурење плина. На појединим локацијама је вршена и контрола исправности амортизера на возилима, на специјалном мобилном уређају за испитивње амортизера.** Такође, возачима је подјељено 5000 брошура у којима је објашњен начин возње у зимским условима и припрема возила за зимске услове возње који су заједнички израдили АМС РС, Министарство саобраћаја и веза и Министарство унутрашњих послова Републике Српске. Поред брошуре возачима у току трајања акције вршена је замјена сијалица различитих врста на лицу мјеста.

Радници Нестро групе су возачима у току активности дјелили гребалице за скидање леда са стаклених површина, и течност за прање вјетробранског стакла Мосол.

Контрола урађаја на возилима и њихове припремљености за зимске услове возње обављала се методом случајног одабира.

**Контролом је обухваћено укупно 918 возила, тако да узорак није репрезентативан.** У току трајања активности на возилима на којима су утврђене неисправности вршило се бесплатно отклањање кварова на свјетлосно – сигналним уређајима и уређајима за брисање вјетробрана, (замјена сијалица, замјена метлица брисача, подешавање свјетала).

Власници возила имали су могућност да у сједиштима АМД –а у Републици Српској такође у наведеном периоду изврше контролу припремљености возила за зимске услове возње.

**Просјечна старост контролисаних возила износи 16,63 година.**

Слика 1. и 2. Провођење превентивне активности на терену



Табела 1. Приказ утврђених недостатака на уређајима возила по локацијама

АМД	свјетлосна сигнализација	брисачи	расхладна течност	кочиона течност	пнеуматици	опрема	оправке
Балкана М. Град	0	0	0	7	1	0	0
Бања Лука	24	6	21	78	22	5	24
Билећа	3	2	5	14	6	1	3
Вишеград	7	1	0	17	3	1	7
Власеница	3	1	2	10	1	1	3
Гацко	2	2	0	9	3	0	2
Градишка	2	2	4	9	6	1	2
Дервента	2	0	1	8	3	1	2
Добој	2	1	0	11	1	2	2
И. Сарајево	4	2	2	7	2	0	4
Јахорина Пале	3	0	2	11	2	0	3
Козарска Дубица	2	1	2	10	7	2	2
Лакташи	3	1	3	12	1	0	3
Милићи	2	1	1	10	3	0	2
Невесиње	3	1	2	12	2	1	3
Оптимизација Модрича	8	1	1	7	5	0	8
Приједор	5	0	2	8	2	1	5
Прњавор	1	0	1	11	2	1	1
Рогатица	3	0	2	7	3	0	3
Сигурност Бијељина	5	3	3	14	6	2	5
Соколац	4	2	2	11	7	2	4
Србац	2	0	2	7	6	2	2
Сребреница	7	4	3	7	4	0	7
Семафор Зворник	6	1	4	12	4	0	6
Теслић	2	0	4	нп	6	1	2
Уна Нови Град	5	0	3	8	3	2	5
Фоча	5	1	1	10	4	0	5
Херцеговина Требиње	4	0	5	16	2	1	4
Шамац	4	3	0	10	3	0	8
Шипово	2	1	4	14	1	0	2
	<b>125</b>	<b>37</b>	<b>82</b>	<b>367</b>	<b>121</b>	<b>27</b>	<b>125</b>

Ауто - мото савез Републике Српске је у току трајања активности возаче упознавао и медијском кампањом тј. путем средстава информисања, са адекватном припремом возила за зимске услове и на који начин да што безбједније учествују у вожњи у зимском периоду.

Анализом резултата утврђено је да код 13,62 % контролисаних возила свјетлосно сигнални уређаји не испуњавају захтјеве за безбједно учешће у саобраћају, а нарочито у зимском периоду. Дубина газећег слоја пнеуматика није задовољавајућа код 13,18 % возила. Систем за брисање вјетробрана (брисач вјетробрана) није био исправан код 4,03 % возила од укупног броја контролисаних возила. У периоду када се проводила активност 2,94 % возила није посједовало обавезну опрему возила која је прописана на основу Правилника о димензијама укупној маси и осовинском оптерећењу возила, о уређајима и опреми коју морају да имају возила и основним условима које морају да испуњавају уређаји и опрема у саобраћају на путевима. У овом периоду напомињали смо возаче и на законску обавезу посједовања зимске опреме у периоду од 15. новембра ове до 15. априла следеће године.

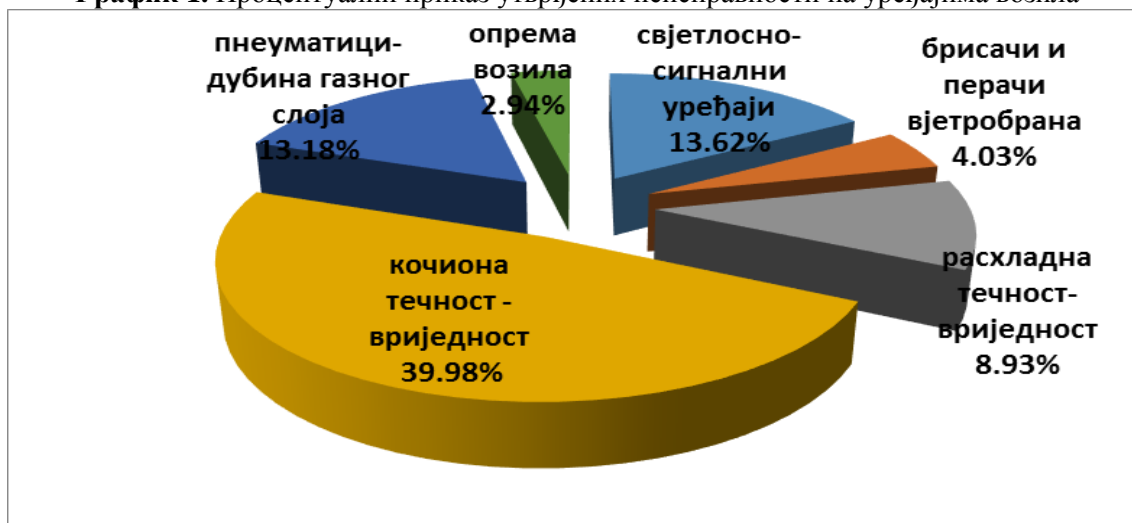
Од укупног броја контролисаних возила код којих је провјеравана вриједност расхладне течности, код 8,93 % није имала задовољавајућу вриједност. Незадовољавајућа вриједност кочионе течности евидентирана је код 39,98 % контролисаних возила од броја контролисаних возила код којих је провјеравана.

Након што су утврђене неисправности на возилима извршено је 137 интервенција при чему су отклоњене неисправности свјетлосно сигналних уређаја на 125 возила, док је на 12 возила отклоњена неисправност уређаја за брисање вјетробрана.

Табела 2. Приказ утврђених недостатака на уређајима возила и отклоњене неисправности

	Уређаји и опрема на возилима						отклоњене неисправности		број контролисаних возила	просјечна старост
	свјетлосно-сигнални уређаји	брисачи и перачи вјетробрана	расхладна течност-вриједност	кочиона течност -вриједност	пнеуматици-дубина газног слоја	опрема возила	свјетлосно-сигнални уређаји	брисачи		
број возила	125	37	82	367	121	27	125	12	918	16,63
%	13,62	4,03	8,93	39,98	13,18	2,94	14,92			

**График 1.** Процентуални приказ утврђених неисправности на уређајима возила



**Табела 2.** Приказ броја контролисаних возила и просјечне старости по АМД

рбр	АМД	прегледано возила	просјечна старост (година)
1.	Балкана М. Град	22	16.2
2.	Бања Лука	202	16.81
3.	Билећа	22	18.23
4.	Вишеград	29	17.32
5.	Власеница	24	18.4
6.	Гацко	16	14.22
7.	Градишка	25	15.23
8.	Дервента	20	15.34
9.	Добој	22	18.24
10.	И. Сарајево	24	17.4
11.	Јахорина Пале	21	15.98
12.	Козарска Дубица	30	17.35
13.	Лакташи	29	16.55
14.	Милићи	22	15.03
15.	Невесиње	23	17.64
16.	Оптимa Модрича	26	15.12
17.	Приједор	27	16.5
18.	Прњавор	22	16.45
19.	Рогатица	21	17.08
20.	Сигурност Бијељина	33	15.44
21.	Соколац	26	17.9
22.	Србац	23	16.34
23.	Сребреница	28	18.2
24.	Семафор Зворник	25	17.25
25.	Теслић	33	17.62
26.	Уна Нови Град	22	15.3

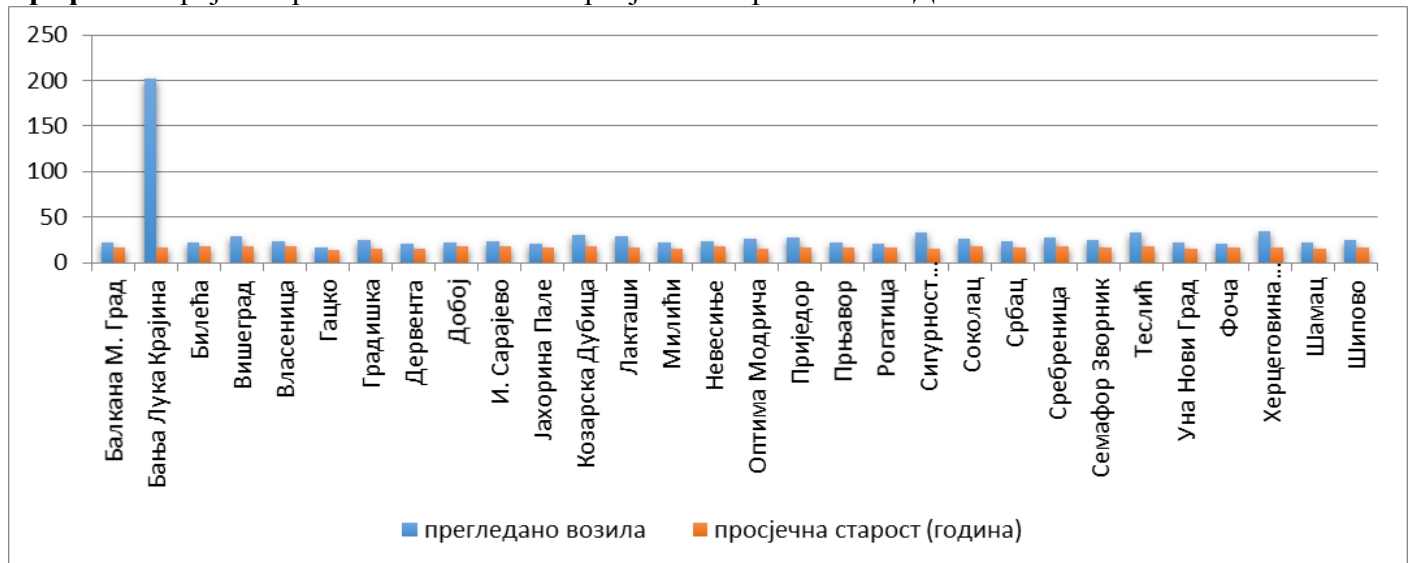
27.	<b>Фоча</b>	20	16.65
28.	<b>Херцеговина Требиње</b>	34	16.28
29.	<b>Шамац</b>	22	15.65
30.	<b>Шипово</b>	25	17.18
		<b>918</b>	<b>16,63</b>

Из табеле 2. видимо да је на терену укупно прегледано **918** возила, просјечне старости **16,63** година, као и колико је укупно возила прегледано на свакој појединачној локацији.

**Слике 3. и 4.** Преглед вриједности расхладне течности и исправности свјетлосне сигнализације



**График 2.** Број контролисаних возила и просјечна старост по АМД

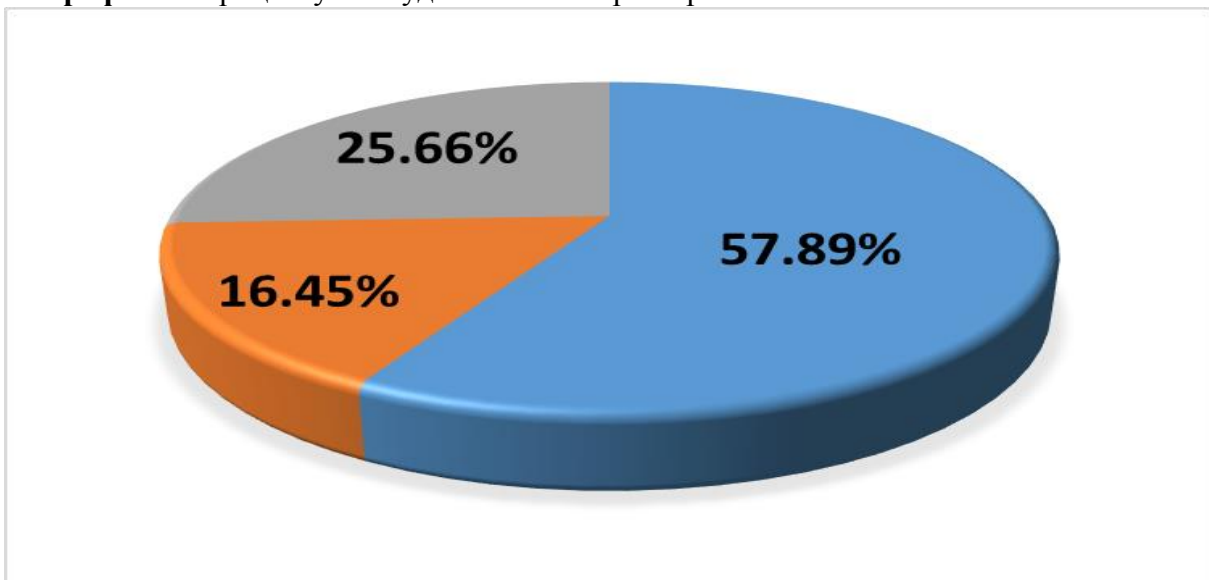


Поред техничке исправности возила вршена је и провјера исправности амортизера на возилима. Ауто мото савез РС је набавио уређај за испитивање амортизера, који представљају значајан елемент стабилности возила и безбједније вожње. На уређају за амортизере у оквиру ове активности прегледана су укупно **152** возила и добијени су следећи резултати:

- код **88** возила (**57,89 %**) утврђено је да су сви амортизери у добром стању те да није потребна замјена;
- код **25** возила (**16,45 %**) утврђено је да је бар један амортизер истрошен **око 50 %**, те да је потребна замјена у скорије вријеме;
- код **39** возила (**25,66 %**) утврђено је да је истрошеност бар једног амортизера **преко 70 %**, те да је замјена тих амортизера **ОБАВЕЗНА**.

Поред истрошености амортизера, неисправношћу се такође сматра и када разлика између амортизера на истој осовини износи више од 25 процената, што је такође уврштено у наведене податке. Потребно је напоменути да је у случају неисправности једног амортизера, ипак потребно промјенити оба амортизера на истој осовини, како би силе које дјелују на оба точка биле једнаке.

**График 3.** Процентуални удио стања амортизера на испитаним возилима



**Слика 5. и слика 6.** Уређај за испитивање амортизера и контрола плинске инсталације



Преглед плинске инсталације је извршен на 48 возила, од чега је код 16 возила утврђено да постоји цурење плина на појединим спојевима, док је код 32 возила инсталација била у потпуности исправна. Возачима је скренута пажња на то да обавезно посјете сервис и уклоне утврђени проблем.

Упоредјујући податке из прошлогодишње акције са добијеним подацима из проведене активности током ове године може се закључити да је процентуални однос појединих параметара који не испуњавају услове, а били су предмет ове контроле на приближно истом нивоу. Посебно забрињава и даље висок проценат незадовољавајућег квалитета кочионе течности, који може довести до отказивања кочионог система и узроковања саобраћајне незгоде.

Ауто-мото савез Републике Српске преко ауто мото друштава омогућио је свим заинтересованим возачима да изврше контролу параметара који су битни за безбједно учешће у саобраћају у току зимских услова вожње. Такође, путем летака и средстава информисања вршен је утицај на свијест возача како би безбједно учествовали у саобраћају у зимском периоду.

**СЛУЖБА ПРЕВЕНТИВЕ И ОБРАЗОВАЊА АМС РС**